

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3085

Vragen van de leden **De Graaf** en **Wilders** (beiden PVV) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het bericht «IS op de weg terug»* (ingezonden 13 mei 2020).

Antwoord van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid), mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 9 juni 2020). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 2993.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «IS op de weg terug»?¹

Antwoord 1

Ja

Vraag 2

Hoeveel van de in het artikel genoemde gearresteerde extremisten zijn in Nederland gearresteerd? Hoeveel zijn elders gearresteerd? Kunt u aangeven in welke landen?

Antwoord 2

Het is onduidelijk naar welke arrestaties het bericht precies refereert. Zoals in het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland 52² is te lezen, zijn in november 2019 in Zoetermeer twee mannen gearresteerd op verdenking van het voorbereiden van een terroristische aanslag. Hierna hebben in Nederland geen soortgelijke arrestaties van vermoedelijke jihadisten meer plaatsgevonden. Arrestaties waren er recentelijk onder meer wel in Duitsland en Spanje.

Vraag 3

Neemt ook in Nederland de activiteit van ondergrondse cellen toe? Zo ja, in welke mate? En hoeveel neemt de activiteit toe in andere landen? Kunt u aangeven welke landen dit betreft?

¹ De Telegraaf, 13 mei 2020, «IS op de weg terug»

² <https://www.nctv.nl/documenten/publicaties/2020/05/07/dreigingsbeeld-terrorisme-nederland-52>

Antwoord 3

In Nederland en andere West-Europese landen bestaan netwerken van personen en groepen die het jihadistisch gedachtegoed aanhangen. In uitzonderlijke gevallen gaan jihadisten over tot het plannen en uitvoeren van aanslagen. Zelden wordt een directe band aangetoond tussen (potentiële) aanslagplegers in westerse landen en het leiderschap van ISIS in Syrië en Irak. Het aantal aanslagen van jihadisten in West-Europa is tussen de tweede helft van 2017 en begin 2020 sterk afgenomen. In internationaal verband wordt door politie informatie uitgewisseld. De samenwerking tussen diensten is onder meer verankerd in de Counter Terrorism Group (CTG). Deze samenwerking versterkt de Nederlandse inlichtingenpositie en die van de aangesloten partnerdiensten. Concreet leidt deze samenwerking tot het eerder onderkennen, identificeren en aanhouden van potentiële jihadistische aanslagplegers in Europa.³

Vraag 4

Hoe beoordeelt u het dat Islamitische Staat zowel in Irak en Syrië maar ook in Europa aan kracht wint en op de weg terug is? Wat betekent dit voor de dreiging in Europa en Nederland?

Antwoord 4

De dreiging die uitgaat van jihadistisch terrorisme in of tegen Europa en andere westerse landen is sinds de zomermaanden van 2017 sterk afgenomen, maar niet verdwenen. Zoals in het DTN 52 is genoemd, is de terroristische dreiging voor Nederland op dit moment aanzienlijk (niveau 3 van 5). Zowel ISIS als al Qa'ida houden onverminderd de intentie om een aanslag te plegen. Aangezien ISIS zich op dit moment concentreert op herstel in Syrië en Irak, is de dreiging richting Europa voorsnog niet toegenomen. Dit kan veranderen als ISIS grondgebied verovert en meer ruimte krijgt om ook buiten de regio te opereren. ISIS heeft nog steeds het strategische doel om op termijn opnieuw een «kalifaat» te stichten. De terroristische organisatie zet sinds 2017 haar strijd voort in de vorm van een guerrilla. Vanuit ondergrondse netwerken is ISIS nog altijd in staat aanslagen te plegen in Syrië en Irak. Deze modus operandi is sinds de uitbraak van de COVID-19-crisis niet fundamenteel gewijzigd. In Noordoost-Syrië plegen ondergrondse ISIS-netwerken geregeld aanslagen en trachten zij hun invloed uit te breiden. De Syrian Democratic Forces (SDF) slagen er met steun van de achtergebleven Amerikaanse troepen voorsnog in ISIS hierbij substantieel te hinderen. Er bestaat ook zorg over ISIS-activiteit in gebieden ten westen van de Eufraat, die formeel onder controle van het Syrische regime staan. ISIS lijkt hier te kunnen profiteren van het gegeven dat het regime zijn aandacht vooral op de regio Idlib heeft gericht.

Vraag 5

Bent u bereid de grenzen voorgoed te sluiten voor immigranten uit islamitische landen, voor alle asielzoekers en zorg te dragen dat islamitische terroristen ons land niet inkomen, danwel snel het land uit worden gezet, zodat ze nooit meer terug kunnen keren?

Antwoord 5

Het kabinet acht het voorgoed sluiten van de grenzen voor immigranten uit islamitische landen geen realistische oplossing, laat staan dat het een structurele oplossing is voor complexe veiligheids- en migratievraagstukken. Iedereen die via de Schengenbuitengrens Nederland of een andere Schengen lidstaat inreist, wordt onderworpen aan een grenscontrole. Indien een persoon geregistreerd staat als een potentieel gevaar voor de Nederlandse veiligheid kan deze persoon, indien het een derdelander is, de toegang worden geweigerd of kan de persoon, indien het een EU-burger betreft, worden aangehouden bij inreis.

³ Jaarverslag AIVD 2019